

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

לפני כב' השופטת אביגיל זכריה, סגנית הנשיאה

תובע: צבי אבישר
ע"י ב"כ עו"ד אבני

נגד

נתבע: ג'ורג' שלו
ע"י ב"כ עו"ד אלימלך

פסק דין

מבוא

בפני תביעה כספית על סך של 140,000 ₪ שהגיש התובע כנגד הנתבע שעילתה בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965 (להלן - החוק) בגין שני פרסומים שנעשו על ידי הנתבע ביום 17.10.18, דהיינו זמן קצר לפני הבחירות לראשות עיריית קריית מוצקין, תפקיד אליו היה מועמד התובע.

הפרסומים נשוא התביעה

1. **התובע טוען כי ביום 17.10.18 הנתבע פרסם שני פרסומים המהווים לשון הרע:**

הפרסום הראשון - נעשה ביום 17.10.18 במסגרת פוסט שכתב הנתבע. בפוסט נרשם, בין היתר, כי בשיחה שהתקיימה בין השניים כשנה לפני מועד הפרסום, התובע הציע לנתבע מה שהוגדר על ידי הנתבע כשוחד בחירות בדמות קידום בת זוגו של הנתבע ככל שיעלה בידי התובע להחליף את ראש העיר המכהן;

הפרסום השני - הינו סרטון שהועלה על ידי הנתבע לדרך הפייסבוק באותו מועד החוזר בעיקרו על אותן טענות שהועלו בפרסום הראשון לרבות לעניין שוחד בחירות. בצמוד לסרטון אף פורסם אישור על הגשת תלונה בעניין על ידי הנתבע למשטרת ישראל בגין מה שהוגדר מרמה ושוחד.

תיאור ההליכים בתיק

2. התיק שהוגש ביוני 2019 נותב לטיפול של כב' השופטת לוי - יטח והתקיים בפניה קדם משפט.

במרץ 2021 עם תחילת כהונתי בבית המשפט בחיפה - הועבר התיק לטיפול.

משלא עלה בידי הצדדים להגיע להסכמה – נקבע התיק לשמיעת ראיות.

מטעם התובע הגיש תצהיר והעיד: **התובע בעצמו.**

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

מטעם הנתבע הגיש תצהיר והעיד: **הנתבע בעצמו.**

הנתבע לא התייצב למועד ההוכחות שנקבע ליום 27.10.21 והחלטה מדברת בעד עצמה. הראיות בתיק נשמעו בסופו של דבר ביום 10.4.22 ולאחר מכן הוגשו סיכומי הצדדים בכתב. עקב נסיבות רפואיות אישיות התעכב מתן פסק הדין ועל כך התנצלותי בפני הצדדים וב"כ.

תמצית טענות הצדדים

3. **התובע טוען** כי הפרסום נשוא התביעה מהווה לשון הרע כמשמעות מונח זה בחוק. לטענתו יש בפרסום כדי להציגו באור שלילי ולהעלות לגביו חשדות להתנהלות לא ראויה. עוד נטען כי הפרסום נעשה מתוך כוונה וזדון לפגוע בתובע, בתדמיתו החיובית ובסיכוייו להיבחר לראשות העיר.

התובע טען עוד כי החומרה היתרה הגלומה בדברים שפורסמו טמונה בכך שהתובע הינו דמות **ציבורית מוכרת** וכי הפרסום נעשה בסמוך למועד הבחירות לראשות העירייה בשנת 2018. התובע מאשר כי התקיימה שיחה כאמור ואולם מכחיש את התוכן הנטען על ידי הנתבע וצירף לכתב התביעה תמליל של הקלטת השיחה האמורה, שהיא השיחה היחידה שהתקיימה בין הצדדים. לעמדת התובע אין תחולה במקרה זה לאף אחת מההגנות המנויות בחוק והוא עותר לחייב הנתבע בפיצוי ללא הוכחת נזק בשיעור של 140,000 ₪.

4. **הנתבע עותר לדחות התביעה.**

הנתבע מאשר כי שני הפרסומים האמורים נעשו על ידו ואולם לטענתו הדבר נעשה על מנת "להוציא את אשר על ליבו" כהגדרתו ביחס לפגישה שהתקיימה בינו ובין התובע במסגרתה לטענתו הציע לו התובע "שוחד" (המרכאות במקור, סעיף 3 לכתב ההגנה, א.ז.).

הנתבע טען בכתב ההגנה כי הוא אינו יודע לקבוע כי השיחה אירעה שנה קודם לכן אלא מדובר בהערכת זמן בלבד אך אישר שזו הייתה השיחה היחידה בין הצדדים עובר להגשת התביעה.

עוד טען כי כל האמור על ידו בפרסומים היה אמת וכי הוא לא היה מודע לכך שהשיחה מוקלטת. עוד נטען כי התמלול מגמתי וחלקי. הנתבע אישר את תוכן עיקרי הדברים לרבות אכזבתו שלו כפי שהובעה באותה שיחה מראש העיר המכהן והיבטים נוספים מאותה שיחה כעולה מכתב ההגנה.

הנתבע טוען להגנת "אמת דיברתי" וכי לדברים היה עניין ציבורי בשים לב למועמדותו של התובע וכי הגשת התלונה למשטרה הייתה נדבך נוסף באישוש אמיתות הדברים לשיטתו.

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 19-06-14967 אבישר נ' שלו

עוד נטען כי עומדת לו הגנת תום הלב וכי הייתה מוטלת עליו לשיטתו "חובה ציבורית ומוסרית" לבצע את הפרסום וכי התביעה הינה בגדר תביעת "השתקה" שראוי לדחותה.

תמצית ההכרעה

5. לאחר עיון בכתבי הטענות ובתצהירים על נספחיהם, שמיעת העדויות של בעלי הדין, צפייה בסרטון המגלם את הפרסום השני, ועיון בסיכומי ב"כ הצדדים - דין התביעה להתקבל חלקית. להלן הנימוקים.

חוק איסור לשון הרע - המסגרת הנורמטיבית

6. החוק יוצר איזון סטטוטורי בין הזכות לשמו הטוב של האדם לבין חופש הביטוי והדברים נקבעו בפסיקה פעמים רבות. בית המשפט המחוזי בחיפה בע"א (חי') 62261-01-17 ישראל בן עזרא נ' עיריית עכו (פורסם בנבו, 03.07.17) קבע כי:

"חוק איסור לשון הרע יוצר איזון עדין בין זכויות ואינטרסים כבדי משקל העלולים להיות לעיתים מנוגדים: הזכות לשם טוב מן הצד האחד והזכות לחופש הביטוי מן הצד האחר (ראו לדוגמא: ע"א 751/10 פלוני נ' דיין – אורבך (8.2.2012); ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי (14.08.2008)). בית המשפט קבע לא אחת כי הן הזכות לחופש הביטוי והן הזכות לשם טוב נגזרות- בשיטתנו- מן ההגנה על אותה זכות יסוד, היא כבוד האדם (ראו: רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (12.11.2006); ע"א 6871/99 רינת נ' רם, פ"ד נ(4), 72, 91). נאמר כי הזכות לשם טוב נועדה להגן על ההערכה העצמית ועל כבודו של אדם, ומבוססת על הצורך האנושי בהערכה פנימית, בגאווה אישית ובהכרה חברתית (ע"א 10281/03 קורן נ' ארגוב (12.12.2006)). בע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא, פ"ד מג(3), 840 ציין בית המשפט (בעמ' 856) כי "כבוד האדם ושמו הטוב חשובים לעתים לאדם כחיים עצמם, והם יקרים לו לרוב יותר מכל נכס אחר". מצדו השני של המתרס ניצבת הזכות לחופש הביטוי שאין צורך להכביר מלים לגבי מעמדה וחשיבותה בשיטתנו המשפטית".

הוראותיו של החוק מבטאות את נקודת האיזון בין שתי הזכויות, של חופש הביטוי ושל הזכות לשם טוב, כאשר זכויות אלה מתנגשות ביניהן. עוולה של לשון הרע מתגבשת בהתקיים שני יסודות עובדתיים מצטברים: יסוד "הפרסום" ויסוד "לשון הרע".

סעיף 1 לחוק מגדיר מה אותה "לשון הרע" שפרסומה עלול:
" (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצידם.

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו.

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 19-06-14967 אבישר נ' שלו

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו ...".

סעיף 2 לחוק מגדיר מהו אותו "פרסום" המהווה חלק מיסודות העילה:

"פרסום מהו-

(א) פרסום, לעניין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע,

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע".

כבר נדרשתי בעבר לכך שמאז חקיקת החוק, בשנת 1965, חלו תמורות נרחבות באופן שבו מתנהל השיח הציבורי וביכולתם של פרטים לממש את זכותם לחופש הביטוי. עמד על כך כב' השופט (בדימוס) ריבלין בע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, פ"ד סג (3) 664 (2010) (להלן - הלכת מור):

"האינטרנט הוא "כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה. המדיום החדש - המרחב הווירטואלי - מצוי בכל ופתוח לכל. הכלים שהוא מציע, ובהם "חדרי השיח", הדואר האלקטרוני, הגלישה על גלי הרשת העולמית ובתוך הרשתות החברתיות - מאפשרים קבלת מידע והעברתו, "האזנה" לדעות של אחרים והשמעתן של דעות עצמיות. זהו אפוא אמצעי דמוקרטי מובהק המקדם גם את עקרון השוויון ומציב מחסום בפני התערבות שלטונית ובפועל רגולטיבית בחופש הביטוי".

יחד עם זאת, האיזון בין חופש הביטוי (בעידן העכשווי) לבין הזכות לשם טוב נותר בעינו, כפי שנפסק על ידי כב' השופט עמית ברע"א 1688/18 סרנה נ' נתניהו (פורסם בנבו, 15.04.2018):

"רוצה לומר כי מתן חסינות לפרסום בפייסבוק מפני איסור לשון הרע, משקפת גישה רומנטית-משהו כלפי כיכר השוק הווירטואלית על ההמולה השוררת בה, ריחותיה וצבעיה. קבלת גישתו של בא כוח המבקש לגבי זירת הפייסבוק משמעה התרה מוחלטת של הרסן, ובמקום שכיכר השוק תוצף באלף פרחים של חופש הביטוי, עלול דווקא הניחוח הכבד של מי השופכין שעלו על גדותיהם להשתלט על השיח. איסור לשון הרע, על מכלול החסינויות וההגנות שבו, תוך יישומו המושכל והתאמתו לעידן המודרני – כולל ההתחשבות בטיב הפרסום ובזירת הפרסום בבחינת "המדיום הוא

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

המסר – יש בו כדי לאזן בין מוכרי הפרחים בכיכר השוק לבין אחרים, שמרכולתם גסה ודברי הבלע והכוזב שלהם מבקשים למלא את החלל.

מכאן עולה כי חוק איסור לשון הרע חל על פרסומים בפייסבוק, על מכלול החסינויות וההגנות שבו, תוך יישומו המושכל והתאמתו לעידן המודרני, והכל בראי החקיקה והפסיקה הקיימות והמתעדכנות.

על מנת לבחון האם פרסום כלשהוא עונה על הגדרת "לשון הרע" נדרש בית המשפט למבחן בן ארבעה שלבים:

- בחינת התיבה/הביטוי המהווים לשון הרע על פי הטענה על פי אמות מידה אובייקטיביות של האדם הסביר בנסיבות העניין ועל פי לשון הפרסום;
- האם ניתן לקבוע שמדובר בביטוי שהחוק התכוון להטיל חבות בגינו מתוך ראיית תכלית החוק והאיזונים בינו ובין אינטרסים אחרים;
- בהנחה ששני התנאים הראשונים מתקיימים הרי שבשלב השלישי ייבחן קיומן של ההגנות הקבועות בחוק;
- סוגיית הפיצויים/הנזק.

ר' לעניין זה ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558, בעמ' 568 שם נקבע כי:

" ניתוח ביטוי במסגרת עוולת לשון הרע נעשה בארבעה שלבים: בשלב הראשון, יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת...בשלב השני, יש לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק. בשלב השלישי, בהנחה שעברנו את המשוכה השנייה, יש לברר אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 13-15 לחוק. השלב האחרון הוא שלב הפיצויים."

במסגרת השלב הראשון ביחס לפרשנות הפרסום, החילה הפסיקה מבחן אובייקטיבי וקבעה כי:

"אין חשיבות לשאלה מה הייתה כוונתו של המפרסם מחד גיסא, ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים מאידך גיסא. המבחן הקובע הוא, מהי, לדעת השופט היושב בדין, המשמעות, שקורא סביר היה מייחס

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

למלים". (ר' ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2)333, בעמ' 337; ע"א 7380/06 דרור חוטר-ישי נ' מרדכי גילת, פסקה 49 (פורסם 2.3.11)).

שיקול נוסף שיש לבחון הוא זהותו של הנפגע מאותו פרסום. כך מאחר והפסיקה מייחסת חשיבות לעובדת היותו של התובע משום דמות ציבורית:

"שיקול חשוב נוסף שיש לשקול במסגרת זו הוא זהות הנפגע מן הביטוי, וביתר דיוק, היותו איש ציבור, דמות ציבורית או אדם פרטי" (ר' ע"א 9462/04 בן ציון מורדוב נ' ידיעות אחרונות בע"מ, ס(4)13, בסעיף 16).

בהקשר זה נפסק כי, באיזון הראוי בין חופש הביטוי לבין השם הטוב, כאשר מדובר בדברי ביקורת על איש ציבור, הנטייה היא להעניק משקל מוגבר לחופש הביטוי לעומת שמו הטוב של איש הציבור:

"גופים ואנשים, הנושאים במשרות ציבוריות, או בתפקידים שלציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשמם הטוב. כמובן, אין בכך כדי להצדיק פגיעה בשם הטוב, שהוא היקר בנכסיהם, אך יש בכך כדי להחליש את המשקל שיש ליתן לשיקול זה ביחס לחופש הביטוי" (ע"א 214/89 אריה אבנרי נ' אברהם שפירא ואח', פ"ד מג(3)840, פסקה 25).

ועוד נקבע בהקשר זה:

" לגבי תביעות לשון הרע שעניינן אנשי ציבור, מן הנכון שאלו יהיו ערוכים לספיגת ביקורת רבה יותר כלפיהם מאשר האדם מן השורה. זהו מחיר היחשפותם האישית לציבור והפרסום ברבים, בכתב או בעל פה, של דבריהם" (ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מו(5)355).

הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בפרסום שנעשה בתקופת בחירות. במקרה כזה נקבע, כי המשקל של הזכות לחופש הביטוי מתחזק עוד יותר:

"כאשר מדובר בהתבטאויות המהוות חלק ממערכת בחירות, כאשר מטבע הדברים, המתמודדים לתפקיד הנהגה של ארגון ציבורי, נוהגים לעתים להטיח דברי ביקורת חריפים זה בזה, ובעיקר, בחברי ההנהגה הקיימת שהם שואפים להחליפה. האדם הסביר אינו נוטה לייחס משקל רב להאשמות המועלות במסגרת מערכת בחירות, מתוך הנחה כי מדובר בחלק בלתי נפרד ממערכת פוליטית בין מתמודדים על ההנהגה. על כן, לא כל פרסום שעלול להיחשב כלשון הרע בימי שיגרה, ייחשב ככזה בזמן ניהולה של מערכת בחירות סוערת" (ת"א (ת"א) 64122/06 אנשל אשכנזי נ' יואב שמחי, בפסק' 7 (פורסם בנבו, 6.1.09)).

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

בצד זאת ברור, כי "גם לפוליטיקה יש גבולות" וכי "שמו הטוב, וכבודו של אדם המתמודד בבחירות אינם הופכים הפקר ומרמס רגל לכל אדם המתנגד לו פוליטית" (אורי שנהר דיני לשון הרע, בעמ' 75 (נבו הוצאה לאור בע"מ, תשנ"ז - 1997)).

גם איש ציבור חרד לשמו הטוב, שהוא נכס יקר, ופגיעה בו עלולה להסב לו נזק רב (ת"א (עכו) 60766-01-15 ישראל בן עזרא נ' עיריית עכו, בפסק' 29 (פורסם בנבו, 16.12.16)).

עוד יצוין כי כבר נקבע שפרסום המייחס לאדם ביצוע עבירה פלילית ייחשב דרך כלל ללשון הרע (ראו לעניין זה: ע"א 310/74 שטרית נ' מזרחי, פ"ד ל(1) 389; ע"א 788/79 אברהם ריימר נ' עזבון המנוח ברקו רייבר, פ"ד לו(2) 144).

עד כאן שרטוט המסגרת המשפטית הנדרשת לעניין ועתה ליישומה על נסיבות המקרה שבפניי.

מן הכלל אל הפרט

7. כאמור לעיל מטעם הצדדים הגישו תצהירים העידו בעלי הדין בלבד. ראשית נסלק מן הדרך את סוגיית עצם קיומו של פרסום וביצועו על ידי הנתבע. הנתבע כאמור אישר בכתב הגנתו את שני הפרסומים האמורים וביצועם על ידו - הן הפוסט והן הסרטון שהועלה על ידו ובכך מתקיים יסוד הפרסום והדברים ברורים.

משנקבע כי מתמלא יסוד ה"פרסום" כאמור, השאלה המצריכה הכרעה בענייננו היא האם הפרסום נשוא התביעה מהווה לשון הרע.

לאחר בחינת הדברים ושמיעת העדויות מצאתי כי בפרסום המייחס לתובע שוחד בבחירות נחצה אותו רף נדרש המעביר את הקורא הסביר אל מעבר לסף לשון הרע ואנמק.

8. **עדות התובע:**

עדות התובע ניתנה באופן ברור, שוטף ומאורגן. התובע זכר בבירור את נסיבות השיחה והרקע לה שעניינו "משימת החלל" (שפורט בהרחבה בעדות התובע ולא מצאתי כי הוא כשלעצמו נדרש להכרעה בנסיבות העניין). אין מחלוקת בין הצדדים כי מדובר בשיחה ראשונה ויחידה ביניהם קודם לפרסומים ושוכנעתי כי היא נערכה על רקע ספציפי זה הגם שהועלו בה מטבע הדברים נושאים נוספים, מרביתם אגב על ידי הנתבע ולא על ידי התובע.

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

עדות התובע הייתה מפורטת, מדויקת, נתמכה בחלקה בטענות הנתבעת בעצמה, בתמליל השיחה ולא נסתרה ולא הופרכה למרות חקירתו הנגדית הארוכה ואופן הצגת השאלות. התובע הסביר היטב כי לא היה לו עניין אחר בגינו היה יכול להביע עניין להיפגש עם הנתבע במועד הנ"ל ובכלל ותמליל השיחה שבין הצדדים תמך בגרסתו. התובע ציין כי התמלול מדבר בעד עצמו ביחס לנושאים שהועלו בשיחה וכי בשום שלב הוא לא אמר לנתבע את הדברים הנטענים אלא ההפך הוא הנכון. התובע עמד על דעתו ביחס לתכנים האמורים של השיחה והתמלול תמך בסוגיית מועד השיחה, תכלית הפגישה ויתר הנסיבות ומצאתי כי עדותו של התובע בכללותה עוררה אמון. אין אני נדרשת לסוגיות שונות שעלו בחקירתו, לרבות סברות כאלה ואחרות, הנוגעות לדפי פרסום אחרים ודי לי לקבוע לצורך ההליך שבפניי ולסוגיות העומדות על הפרק כי נתתי אמון בעדותו לפיה השיחה התקיימה זמן רב לפני הפרסום הנטען, וכי הנטען על ידי הנתבע ביחס למתן תפקיד לאשתו של הנתבע לא נאמר על ידי התובע בשום שלב של אותה שיחה.

9. עדותו של התובע נתמכה לטעמי בחלקים רבים גם בעדותו של הנתבע.

הנתבע כאמור אישר את עצם הפרסומים על ידו במועד בו נעשו, שאין מחלוקת כי היה סמוך מאוד למועד הבחירות לראשות הרשות המקומית. הנתבע לשיטתו אף הסביר את הבחירות הקרובות באותו צורך שחש, לדבריו, "לחשוף את טבעו" של התובע כמועמד לראשות העיר.

לגופם של דברים - ואדרש לנושא במסגרת בחינת ההגנות הנטענות – לא עלה בידי הנתבע להוכיח את הגנת "אמת דיברתי". בזהירות המתבקשת והמתחייבת אציין כי לא רק שלא נתתי אמון בטענות הנתבע לפיהן התובע הציע את ההצעה האמורה אלא שגם הנתבע עצמו לא הצליח בעדותו לבסס את אותה הצעה נטענת או להסביר מה היה הרקע לה או התמורה והטענות בדבר "שוחד בחירות" נותרו כטענות בעלמא.

זה המקום לציין שעדותו של הנתבע ניתנה באופן לא ברור, הנתבע היה לחוץ ועצבני במהלך שמיעת עדותו ונדרשתי למספר הערות כפי שנרשם בפרוטוקול. התנהלותו במעמד חקירתו הנגדית פגמה במהימנותו במידה ניכרת.

גם לגופם של דברים, הנתבע לא הצליח להתמודד עם שאלות בסיסיות העומדות בליבת המחלוקת לכאורה בדבר האופן בו הוצע לו אותו "שוחד" נטען, הביטויים הרלבנטיים שלכאורה ביססו את

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

אותה הצעת "שוחד", מה הייתה ההצעה הנטענת ועדותו הסתמית בעניין זה מדברת בעד עצמה ומצטרפת לה אי הנוחות הניכרת שהעד שיקף על דוכן העדים כאשר נדרש להשיב לגופם של דברים. העד לא הצליח להתמודד עם תמליל השיחה והתייחסותו הרפה לדברים לא עוררה אמון.

הנתבע אף טען כי משרדו שלו (בו התקיימה הפגישה) מצויד בציוד הקלטה אך הוא אינו שומר את ההקלטות ובשום שלב לא שמע את ההקלטה שלו – עצמו.

לכאורה, בשים לב לחשיבות שהעד עצמו ראה בדברים והצורך בחשיפה הציבורית הנטענת היה מצופה כי הוא לכל הפחות יבחן את ההקלטות שלו עצמו על מנת לראות אם יש בידו לתמוך את הדברים. הסבריו בהקשר זה היו קלושים ולא התקבלו על דעתי. התרשמתי כי הנתבע אכן הופתע לגלות כי התובע הקליט את השיחה בין השניים וכי תוכן השיחה אינו תואם את טענותיו של הנתבע שהועלו בשלב מאוחר בהרבה ובאופן כה נחרץ וחד ועל כן במעמד חקירתו הדברים נותרו עמומים והתשובות נראו בעיניי כמתחמקות.

לדוגמא בעמ' 20 לפרוט':

- ש" כלומר, אם הוא מוקלט 24 שעות ואתה לא מתערב בהקלטה אז צריך להיות בהקלטה שלך גם ביטוי להצעת השוחד?
- ת. אבל אצלי זה לא מקליט בחוץ.
- ש. אתה בדקת את ההקלטה שאתה הקלטת?
- ת. היא כבר לא הייתה כי היא נמחקה.
- ש. אתה לא דאגת לשמור אותה. זו שיחה חמורה, אתה מטיח בתובע טענות חמורות שהוא מציע לך שוחד.
- ת. כל מטרת הפגישה הייתה לראות מי האיש. אני רציתי לבדוק את האפשרות לתמוך בו פוליטית.
- ש. האם בהקלטה שלך לדעתך אין ביטוי להצעת השוחד?
- ת. לא יודע מה כן הוקלט ומה לא כי לא בדקתי את ההקלטה.
- ש. מה היו המילים שהתובע השתמש בהם שמהן הבנת שמדובר בהצעת שוחד?
- ת. זה היה לפני הרבה זמן, אני לא זוכר את המילים המדויקות. הוא נתן לי להבין שאני לא אתאכזב ממנו כמו שהתאכזבתי מחיים צורי.
- ש. אני מפנה לסעיף 20 לתצהירך ומצוטט מתוכו, לפחות בנובמבר 2020 שאז חתמת על התצהיר ידעת איזה מילים ואיזה משפטים אמר לך התובע שמהם יכולת להסיק את זה.
- ת. נכון לנובמבר 2020 אולי כן זכרתי ומאז עבר הרבה זמן, אני לא רוצה לטעות או להטעות".

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

10. לאחר בחינת טענות הצדדים, העדויות והראיות, לרבות תמלול השיחה, אני דוחה את גרסתו העובדתית של הנתבע ביחס לדברים שהועלו בשיחה האמורה בין הצדדים. הסברי התובע לעניין מטרת השיחה, נסיבותיה ותוכנה נתמכו היטב בתמלול השיחה שהוצג על ידו והנתבע מנגד לא הצליח להציג שום גרסה משל עצמו ביחס להצעת השוחד, כהגדרתו, באותה שיחה. כל הטיעון ביחס להקלטה מחוץ למשרד או בתוך המשרד היה נראה בעיניי מלאכותי ומאולץ וכזה שמיועד להתמודד בדיעבד עם ההקלטה ואני דוחה אותו. ככל שהייתה בידי הנתבע הקלטה לנטען על ידו הרי שאך סביר ומצופה כי הוא היה עושה בה שימוש בזמן אמת ככל שמטרתו הייתה אכן לחשוף את טבעו של התובע לציבור, כהגדרתו.

לא עלה בידי הנתבע להסביר בחקירתו הנגדית גם את עיתוי העלאת הטענה ועוצמת העלאת הטענה – דהיינו בפוסט, סרטון ותלונה למשטרה בגין שוחד ומרמה, והכול ימים ספורים לפני הבחירות בעוד שהשיחה לשיטת הנתבע בעצמו כשנה קודם לכן. מן המפורסמות הוא שמירוץ לראשות עירייה אינו מתחיל בשבועיים שלפני הבחירות אלא חודשים רבים קודם לכן. לא עלה בידי הנתבע להסביר להנחת דעתי את עיתוי הפרסום שהיה זמן קצר לפני הבחירות והתשובה הלאקונית שחזרה בפיו לפיה רצה שהציבור יידע, לא השיבה על השאלה מדוע דווקא אז ולא חודשיים קודם לכן או מיד עם פרסום המועמדות? גם בהיבט זה עדותו של הנתבע לא עוררה אמון ואני דוחה אותה. (במאמר מוסגר יוער כי לא ירדתי לסוף דעתו של הנתבע כי המונח "שנה" שצוין בפרסומים היה "הערכת זמן". מדובר בנתון שנטען על ידי הנתבע בעצמו בפרסומים כך שלא ניתן להבין את ההסבר בדיעבד לנתון שלו עצמו וגם טענה זו פגמה במהימנות גרסתו בכללותה).

אשר על כן אני דוחה את גרסתו של הנתבע במישור העובדתי ביחס להצעת שוחד לכאורה שהועלתה על ידי התובע בשיחה האמורה הנוגעת לאשתו של הנתבע ובכלל וכן את מועד עריכת השיחה. לא מצאתי כי ניתן להסיק דבר מאמירה כללית לפיה התובע מתכוון לפעול אחרת מראש העיר המכהן או מעצם הנתון כי הנתבע הציג את נושא רעייתו מיוזמתו – ומשם לגזור את כל המסקנות שמבקש הנתבע להסיק ביחס לקיומה של הצעת שוחד כלשהיא ועל כן גרסתו העובדתית של הנתבע - נדחית.

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

לעניין עצם האמירות הכלולות בפרסום (במנותק בשלב זה מאמיתות התוכן) והאם יש בהן כדי להוות לשון הרע:

כאמור לעיל, חופש הביטוי פורש כנפיים מגינות רחבות יחסית במיוחד כאשר מדובר באישי ציבור ובמיוחד בתקופת בחירות – הדברים נקבעו בשורה של פסק דין שהובאו על ידי לעיל. ואולם, גם בכל אותם פסקי דין נמתח גבול בין מה שיכול לחסות תחת חופש הביטוי והגנותיו ובין "לשון הרע" פר אקסלנס, באופן שגם שמו הטוב של איש ציבור בתקופת בחירות אינו יכול להיות מרמס.

בחינת הפוסט והסרטון מעלים כי גם אם יש בחלק מהפרסום דברים כלליים שיכולים לחסות תחת חופש הביטוי דוגמת התיאורים האישיים, הרי שלטעמי לא יכולה להיות מחלוקת כי ייחוס עבירה פלילית של שוחד בחירות - שהיא היא ליבת הפרסום ולכאורה זהו הנתון שהנתבע ביקש להביא לידיעת הציבור - מהווה לשון הרע שיש בה לפגוע ולהזיק.

אני דוחה את טענות הנתבע בסיכומיו לפיהן לא ניתן להבין מהי האמירה הפוגענית בפרסום או מהן המילים המדויקות ואין לי אלא להתפלא על העלאת הטענה (סעיפים 8-11 לסיכומי הנתבע). הפוסט והסרטון צורפו ומדברים בעד עצמם. גם הנתון כי מדובר בעמוד הפייסבוק האישי של הנתבע אינה רלבנטית ולא ירדתי לסוף דעתו של הנתבע בעניין זה. האם בדף פייסבוק אישי ניתן לפרסם כל טענה שהיא?

עוד יצוין כי כתב התביעה מפנה לפרסום בעמוד הפייסבוק של הנתבע בעצמו ולא לעמודים אחרים ועל כן כל הדיון המאוחר בעדויות או בסיכומים בעניינם של דפי פייסבוק אחרים אליהם צורף הסרטון או הפוסט אינם מעלים ואינם מורידים ומצאתי אותם כלא רלבנטיים ו/או הרחבת חזית של מי מהצדדים שאין בכוונתי להידרש לה.

התביעה הוגשה ביחס לפרסום הדף הפייסבוק האישי של הנתבע ועל עצם הפרסומים באותו דף כלל לא הייתה מחלוקת.

בסעיף 6 לכתב התביעה מובא הפוסט במלואו כך שלא ברורה גם הטענה לעניין ניסוח כתב התביעה בעניין זה שבו נרשם בין היתר: "... ואיך אתה תעזור לי לקדם את זוגתי לתפקיד בכיר בעירייה וזאת באם אתמוך כך לראשות העיר. ציקי, זו לא רוח חדשה, זה רוח וצלצולים זאת פוליטיקה ישנה של תן לי ותן לך, שמור לי ואשמור לך, זה שוחד בחירות...אתה אשכרה הצעת לי שוחד בחירות".

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

לעניין סרטון הוידאו הרי שבשים לב לאופן הגשת כתב תביעה (במסמך) ברי כי לא ניתן להביא את הסרטון בגוף כתב התביעה ואולם הדברים הוצגו ונצפו במסגרת שמיעת הראיות והם עולים בקנה אחד עם האמור בפוסט ונוקבים בביטויים דומים.
משכך אני קובעת כי ייחוס עבירה של שוחד בחירות בפוסט ובסרטון מהווים לשון הרע.

ההגנות הנטענות על ידי הנתבע

11. כידוע, הנטל להוכחת קיומה של לשון הרע מוטל על התובע וככל שנקבע קיומה של לשון הרע הרי שהנטל להוכיח קיומה של הגנה מוטל על הנתבע.

הנתבע בסיכומיו טען לתחולתן של ההגנות הבאות:

(א) ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק - "אמת דיברתי" ועניין ציבורי בפרסום שאף הועלתה על ידו בכתב ההגנה תוך התייחסות לתלונה שהוגשה במשטרה, הצעה לבדיקת פוליגרף וכו' ;
(ב) הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(4) לחוק שמתייחס להבעת דעה תוך שהנתבע קושר אותה בסיכומיו לחובה מוסרית.

זה המקום לציין כי בכתב ההגנה טען הנתבע להגנה הקבועה בסעיף 15 (2) לחוק ולא להגנה הקבועה בסעיף 15(4) לחוק.
בהתאם אף נדרש התובע לרכיבי ההגנה הקבועים בסעיף 15 (2) בסיכומיו ולא לסעיף 15(4) לחוק.

אשר על כן, לאחר בחינת כתבי הטענות אל מול כתבי הסיכומים יש מקום לקבוע שטענת הנתבע לפיה מדובר בהגנה לפי סעיף 15 (4) (שעניינה **הבעת דעה**) מהווה הרחבת חזית או שינוי חזית שאין בידי להידרש לה.
עוד יובהר כי לא ניתן לקבוע כי מדובר בטענה משפטית שניתן להעלותה בסיכומים וזאת נוכח אופי הטענה והרבדים העובדתיים העולים במסגרתה והדברים אף לא נטענו על ידי הנתבע בסיכומיו.

הנתבע בכתב ההגנה כלל לא נדרש לשינוי סעיף ההגנה הנטען על ידו ומצאתי כי הניסוח של סעיף 27 לסיכומי הנתבע ככזה המהלך בין שני הסעיפים האמורים דהיינו בין "הבעת דעה" ובין "חובה ציבורית ומוסרית".

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

הדברים מקבלים משנה תוקף בשים לב לכך שהנתבע בעצמו פירט בהרחבה בכתב ההגנה את לשון הסעיף האמור ואת החובה הציבורית שחש בחשיפת הנתונים (ראו סעיפים 19-17 לכתב ההגנה). יצוין כי הנתבע בכתב סיכומיו לא נדרש כלל לסעיף 15(2) לחוק ולכאורה ניתן היה לראותו כמי שזנח כליל את הטענה להגנה מכוח סעיף 15(2) לחוק ולא להידרש כלל לטענה זו. בשים לב לתוצאה אליה הגעתי ממילא - אתייחס לדברים בקצרה ואדון בטענות כסדרן.

12. הגנת אמת בפרסום

סעיף 14 לחוק קובע כי תקום הגנה למפרסם באם יוכח כי "הדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי".

הנטל להוכיח כי הפרסום הינו אמת ואת העניין הציבורי שבפרסום מוטל על הנתבע. אזכיר כי הנתבע ייחס לתובע עבירה פלילית שעניינה שוחד בחירות בגינה אף מצא להגיש תלונה במשטרה (יוער כי התלונה ככזו אינה מהווה אחד הפרסומים נשוא התביעה, א.ז.). לעניין זה נפסק כי:

"הצד שעליו רובץ הנטל להוכיח עובדות המטילות על יריבו סטיגמה של ביצוע עבירה פלילית, חייב לעשות זאת באמצעות ראיות בעלות משקל רב וכבד יותר ממה שדרוש במשפטים אזרחיים רגילים". (ע"א 475/81 זיקרי יעקב נ' כלל ביטוח בע"מ פ"ד מ(1) 589).

הנתבע לא הצליח להרים את נטל ההוכחה המוטל עליו בעניין זה או בקצה קצהו של נטל זה וכבר נדרשתי לאמור במסגרת בחינת הראיות והעדויות כאמור לעיל. לא הובאה כל ראיה לעניין האמור בפרסום בעניין זה והראיות שהובאו אינן תומכות בטענות הנתבע אלא מחלישות אותן וגרסתו של הנתבע בעצמו הייתה רפה, עמומה ומתחמקת לעניין השוחד הנטען. יוער כי הנתבע בעצמו בכתב הגנתו מצא לציין את המונח "שוחד" במרכאות הגם שלא מצא לסייג את הדברים באופן כלשהוא בפרסום. בפרסום הטענה כלפי התובע הייתה ברורה וחדה ונזכרה יותר מפעם אחת.

עצם הנתון כי אין בידי הנתבע את תיק המשטרה או כי הטענה לפיה התובע לא הסכים לבצע בדיקת פוליגרף אינה מעלה ואינה מורידה. על הנתבע היה לבסס את הגנת האמת בפרסום ולא התובע הוא שצריך לסייע לו בכך.

משכך אני קובעת כי לא עלה בידי הנתבע לבסס את התנאי של "אמת דיברתי".

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

בכל הנוגע לעניין הציבורי בפרסום - העניין הציבורי בפרסום הינו תנאי נוסף ולא תנאי העומד בפני עצמו והוא ייבחן במקרים בהם עלה בידי הנתבע להראות כי דבריו היו אמת. ככל שלא עלה בידי הנתבע לעמוד ברכיב של "אמת דיברתי" הרי שמה לי להידרש לעניין העניין הציבורי ? שאחרת ימצא כי כל אמירה שאינה נכונה או ציון טענה שאינה אמת תזכה להגנת החוק אם הופנתה כלפי איש ציבור או מועמד לתפקיד ציבורי. ברי כי הדבר חותר תחת יסודות החוק. כפי שצוין לעיל אכן ההלכות דורשות הרחבה מסוימת כאשר מדובר באנשי ציבור ואולם ההרחבה אמורה להתייחס לדברים שנקבע לגביהם כי הם אמת ולא לגבי דברים שלא נקבע לגביהם כי הם דברי אמת והאבחנה ברורה. משכך, הטענה לעניין תחולת ההגנה בסעיף 14 נדחת.

13. הגנת תום הלב

גם בחינת ההגנה הנטענת מכוח סעיף 15 מובילה לקביעה שאין בה כדי להועיל לנתבע. סעיף 15 לחוק קובע כי תהא זאת הגנה טובה אם הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות המפורטות בסעיפי המשנה. קביעה זו משולבת יחד עם עקרון תום הלב הקבוע בסעיף 16 לחוק.

סעיף 16 (א) לחוק איסור לשון הרע קובע:

"הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב."

כאמור לעיל הנתבע טען בכתב ההגנה לתחולת ההגנה הקבועה בסעיף 15 (2) ובסיכומיו טען להגנה מכוח סעיף 15 (4) וכלל לא נדרש לטיעוני התובע בסיכומיו באשר לתחולת ההגנה הראשונה. משכך, יש לראות את הנתבע כמי שזנח את טענותיו להגנה הקבועה בסעיף 15 (2) לחוק.

למעלה מן הנדרש אציין כי ממילא לא עלה בידי הנתבע להוכיח את היסודות הקבועים בסעיף 15 (2) לחוק לעניין היותו כזה ש"היחסים בינו ובין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית, או חברתית לעשות אותו פרסום".

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

בסעיף 19 לכתב ההגנה טען הנתבע כי הייתה מוטלת עליו חובה כאמור ואולם פרט להעלאת הטענה באופן סתמי הוא לא פעל לבסס את היסודות הנדרשים להוכחתה לרבות אופי היחסים או אופי החובה ואני מקבלת את התובע בסיכומיו לעניין זה (סעיפים 42-45 לסיכומי התובע). הטענה נותרה כטענה בעלמא שדינה להידחות.

כאמור לעיל, הטענה לגבי סעיף 15 (4) שעניינו הבעת דעה מהווה טענה חדשה המגלמת הרחבת חזית שאין בידי להידרש לה. הדברים הובאו באופן רפה בסיכומי הנתבע באופן המשלב בצורה שאינה מתיישבת עם לשון החוק בין הסעיף הדין "הבעת הדעה" ובין הסעיף המצביע על יחסים המקימים "חובה מוסרית" וכו'. עם כל הכבוד הראוי, הרי שלא ניתן לייצר הכלאה בין שתי הגנות שונות וליטול מכל סעיף רק חלק מהדרישות להתקיימותו.

הנתבע לא טען בכתב ההגנה להגנה שעניינה הבעת דעה אלא ייחס לתובע בריש גלי ויותר מפעם אחת ביצוע עבירה פלילית של שוחד בחירות ואף הגיש תלונה למשטרה על בסיס אותה טענה. משכך, לא ברור באיזו "דעה" מדובר ככל שהדבר נוגע לייחוס העבירה הפלילית של שוחד בחירות. מדובר בקביעת עובדה על ידי הנתבע אשר חזר עליה אף יותר מפעם אחת. יובהר כי הייחוס של שוחד בחירות הוא הרכיב הפרסומים בגינו מצאתי לקבוע קיומה של לשון הרע ואין אני מתייחסת לדעותיו של הנתבע אודות המועמד האחר, התאמתו של אותו אחר לתפקיד על פני התובע וכו', שהיבטים אלו היו יכולים להיחשב כהבעת דעה אילו היו נטענים על ידי הנתבע בכתב ההגנה. ואולם, הרכיב המייחס לתובע ביצוע עבירה פלילית אינו יכול להיחשב הבעת דעה, הוא לא נוסח כהבעת דעה ומעצם מהותו אין בינו ובין "דעה" דבר וחצי דבר.

עוד יצוין כי גם בהינתן נסיבות הפרסום לא שוכנעתי מתום לבו של הנתבע בעצמו בשים לב כאמור לעיתוי, לאופן הניסוח ולעוצמת הפרסום – בכתב ובעל פה. אפשר וההפך הוא הנכון בשים לב לעיתוי, לסגנון, לאופן הצגת הדברים ומכלול נסיבות הפרסום.

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

14. הרבה למעלה מן הנדרש: התייחסות קצרה להגנה הקבועה בסעיף 15 (4) לחוק למעלה מן הנדרש ומטעמי זהירות אתיחס בקצרה גם לרכיבים של סעיף 15 (4) לחוק, הגם שכאמור לטעמי הנתבע לא טען לתחולת הגנה זו בכתב ההגנה והתובע לא יכול היה להיערך להתגונן מפניה, פעם שהועלתה רק בשלב הסיכומים.

הגנת תום הלב המועגנת בסעיף 15 (4) חלה בהתקיים שלושה תנאים הקבועים בהוראה זו: הראשון - מדובר בהתבטאות שהינה בגדר "הבעת דעה"; השני - הבעת הדעה נסבה על התנהגות בקשר לעניין ציבורי, או על אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של נושא התפקיד הציבורי; השלישי - הפרסום נעשה בתום לב.

ההגנה הנ"ל אינה מותנית בכך שתוכן הפרסום המשמין היה אמת ואף אינה מותנית בכך שבפרסום היה עניין ציבורי (ד"נ 9/77 חברת החשמל לישראל בע"מ ואח' נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח', פ"ד לב (3) 337, בעמ' 348).

לצורך החלת ההגנה, וסיווג הפרסום כעובדה אובייקטיבית או כהבעת דעה, נקבע כי יש לעיין בכתבה כולה ולעמוד על "הרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה בעיני הקורא הסביר" (ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד מט (2) 843, בעמ' 857).

בהקשר זה, נאמרו בע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך, בפסק' 121 (פורסם בנבו, 8.2.12) הדברים הבאים:

" בעוד שפרסום עובדות אמור לשקף את המציאות האובייקטיבית כפי שהיא, אמירות בעלות ייסוד סובייקטיבי, המתארות עמדה אישית בנוגע למצב דברים מסוים, יחשבו להבעת דעה (עניין בן גביר, בפס' 12 לפסק דינה של השופטת ארבל; ע"א 9406/96 קאקיש נ' ביארס, פ"ד נג (3) 352, 358 (1999); שנהר, בעמ' 309; ד"נ חברת החשמל, בעמ' 322). הבעת דעה כוללת על פי רוב ביטויים בעלי מטען ערכי מסוים או תיאור מצב עובדתי בדרך המנוסחת כדעה (שנהר, בעמ' 309-310). לרוב, כוללת הבעת הדעה ביטויים אשר לא ניתן לסווגם כ"אמת" או "שקר". פרסום ייחשב כהבעת דעה אם האדם הסביר יבין את האמור בו כהבעת דעתו של המפרסם (ע"א חברת החשמל, בעמ' 291). סיווגו של עניין כהבעת דעה ייעשה על פי מבחני השכל הישר ועל פי כללי ההיגיון (ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ נ' ספירן, פ"ד מו (3) 48, 55 (1992)). הבעת דעה תהיה מוגנת על-ידי הסעיף גם כאשר מדובר בעמדה בלתי נכונה, מופרזת או קשה לשמיעה. היא מוגנת גם כאשר היא משאירה לשומעיה לקרוא לתוכה רמזים מרמזים שונים".

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

בחינת הפרסום מעלה כי הוא אינו עולה בגדר הבעת דעה ככל שהדבר נוגע לייחוס עבירה של שוחד בחירות לתובע. קריאת מכלול הפרסום ובחינת מכלול הסרטון מעלה כי הנתבע טען כעניין של עובדה שהתובע הציע לו שוחד בחירות בתמורה לתמיכתו בו. המסקנה אותה כביכול ביקש הנתבע לגזור מהנטען על ידו הייתה כי התובע לכאורה אינו ראוי לשמש כראש העירייה ולא ניתן לקבוע כי הקורא הסביר היה מפרש את הדברים כהבעת דעה. הדברים הוצגו על ידי הנתבע כעובדה שאין עליה עוררין וזאת באופן מפורט ביחס לנסיבות נתינתה לכאורה והדברים הודגשו מספר פעמים. כך שגם אם הייתי נדרשת להגנה הקבועה בסעיף 15 (4) - שעניינה רחב בהרבה מהאמור עד כה - הרי שלא עלה בידי הנתבע לעמוד באבן הדרך הראשונה ולהוכיח כי מדובר בהבעת דעה ועל כן דין טענות הנתבע היה בין ובין כך: דחייה.

15. לסיכום חלק זה, לא עלה בידי הנתבע להראות כי קמה לו הגנה מאלה שנטענו על ידו בכתב ההגנה. משנקבעו יסודות העילה ובהעדר הגנה מאיזו מבין ההגנות להן טען הנתבע - יש להטיל על הנתבע אחריות בגין פרסום לשון הרע.

הפיצוי

16. **התובע** עתר לחיוב התובע בסך של 140,000 ₪ ללא הוכחת נזק על בסיס סעיף 7א.ג (ג) לחוק בגין שני הפרסומים יחד והתייחס לרכיבים המצדיקים לשיטתו פסיקה על הצד הגבוה: הזדון שהיה גלום בפגיעה, מועד הפרסום, משך הפרסום (בשים לב לכך שהפרסום הוסר מהדף האישי רק לאחר הגשת התביעה) ועוד.

הנתבע טען בסיכומיו לענין היקף החשיפה והפרסום שהינם מצומצמים ולא היה בהם כדי להשפיע על תוצאת הבחירות או לגרום נזק, להתנהלות התובע בעצמו כפי שמשקפת מהליכים אחרים ותביעות דומות העולות לשיטתו בגדר תביעות השתקה, ולכך שהפרסומים הוסרו לאחר פניית התובע כהיבטים המצדיקים דחיית התביעה.

17. **סעיף 7א.ב** (ב) **לחוק איסור לשון הרע** מסמך את בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי, שלא יעלה על 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק. **סעיף 7א.ג** (ג) לחוק קובע כי אם הוכח שלשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום הנ"ל, ללא הוכחת נזק.

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

מאחר שמדובר בפיצוי שהמחוקק קבע לגביו רף מקסימלי, לבית המשפט שיקול הדעת לקבוע את הפיצוי עד לרף שקבע המחוקק, ועל פי נסיבות העניין.

הפסיקה נדרשה פעמים רבות לשיקולים שבית המשפט נדרש לשקול בבואו להטיל פיצוי בעילה זו:

" בית המשפט צריך להתחשב בנסיבותיו המיוחדות של המקרה ולקחת בחשבון נוסף לטיב העוולה עצמה גם את התנהגותו של המעוול במידה שהיתה זדונית או משולחת כל רסן, את היקף ההשמצה ופרסומה, וכן את התנהגותו במשך כל זמן ניהול המשפט, ולאמוד בהתאם את סכום הפיצויים " ע"א 30/72 שמואל פרידמן נ' שמואל סגל, פ"ד כז(2), 225.

עוד נקבע בהקשר זה:

" בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו, ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה היא אינדיווידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים. אכן, התנהגותו של הניזוק לפני הפרסום ולאחריו עשוי להוות אמצעי בעזרתו ניתן לעמוד על נזקו. בדומה, התנהגותו של המזיק אף היא עשויה להשפיע על שיעור הנזק והערכתו". (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (פורסם בנבו, 12.11.06); רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף, פ"ד נה(5) 510.

לעניין טיב הפרסום, מועדו והיקפו -

בענייננו מדובר בפרסום שנעשה בכתב, ובסרטון וידאו אליו צורפה גם הודעה על הגשת תלונה ביחס לשוחד בחירות וזאת בסמוך למועד בחירות בהן היה מועמד התובע לראשות העירייה. התובע טוען לפגיעה בשמו הטוב ובכוונה לפגוע עובר לבחירות אך לא הביא ראיות לעניין נזקים ישירים שנגרמו לו כתוצאה מהפרסום ועתר כאמור לפיצוי ללא הוכחת נזק.

יצוין כי ביחס לפרסום שאינן בדף הפרטי של הנתבע לא עלה בידי התובע להוכיח את הקישור בין הנתבע ובין הדף האמור או את שליטתו בדף האמור ועל כן ההתייחסות הינה לפרסום בדף הפרטי של הנתבע שהוסר לאחר הגשת התביעה.

עוד יש לתת את הדעת על מועד הגשת התביעה (יוני 2019) לעומת מועד הפרסום (אוקטובר 2018). מדובר בשיהוי של מספר חודשים, שגם אם אינו יכול להיחשב כשיהוי משמעותי, הרי שעדיין יש בו כדי להוות שיקול בקביעת הפיצוי.

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

בשקלול כל הנתונים הרלבנטיים שפורטו לעיל בצירוף אופי הפגיעה המגולמת בייחוס עבירה פלילית חמורה של שחיתות ערב בחירות אשר אפשר ומעצם טיבה, ניסוחה ולשונה מגלה על הכוונה לפגוע במועמדותו של התובע; סכומי הפיצוי על פי הפסיקה הנוהגת בהינתן כי מדובר באיש ציבור; משך הפרסום והנתון כי הוסר מהדף הפרטי לאחר הגשת התביעה; מועד הגשת התביעה לעומת מועד הפרסום; הנתון כי מדובר בשני פרסומים - אני מעמידה את סכום הפיצוי ביחס לשני הפרסומים יחד על 20,000 ₪ ללא הוכחת נזק.

למען הסר ספק, יתר טענות הצדדים נדחות.

סוף דבר

18. התביעה לפי עילת לשון הרע ביחס לשני הפרסומים מתקבלת באופן שאני מחייבת את הנתבע לשלם לתובע סך של 20,000 ₪ (לשני הפרסומים יחד) בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

כמו כן יישא הנתבע בהוצאות התובע ושכר טרחת עורכי דינו בשיעור כולל של 6,000 ₪ שישולמו בתוך 30 יום מהיום שאם לא כן ישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד התשלום המלא בפועל. למען הסדר הטוב יובהר שסכום זה הינו בנוסף לסכום שנפסק בהחלטה מיום 27.10.21.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, כ"ז כסלו תשפ"ג, 21 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.

אביגיל זכריה, שופטת, סגנית הנשיאה

בית משפט השלום בחיפה

21 דצמבר 2022

ת"א 14967-06-19 אבישר נ' שלו

